

Кузьменко Володимир Валерійович

здобувач вищої освіти 2-го курсу,
група ЮД-947, юридичний факультет

Науковий керівник:

Маргулов Артур Худувич

*д. іст. н., доцент,
професор кафедри*

*соціально-гуманітарних дисциплін,
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УСНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

На сьогоднішній день вивчення концептів набуває все більшого значення, оскільки вони дозволяють вивчити картину світу людей, які розмовляють однією мовою. За допомогою концептів можна простежити історію будь-якого поняття, а також його інтерпретацію носіями мови.

Концепт, будучи ментальної одиницею, володіє певними рисами: асоціативність, особистісна оцінка і зміст знання (наукового або повсякденного). Наявність подібних характеристик призвело до того, що існує безліч визначень концепту.

Усне мовлення має ряд переваг перед іншими формами психологічної війни.

Зараз в світі йде великий обмін інформацією, причому абсолютно різноманітної, і обмін здійснюється різними способами. В сучасний час, як би сумно це не було, але все живе спілкування нам замінили Інтернет і соціальними мережами.

Усе, що постає у людській свідомості, набуває форми слова. Система знаків, яку іменовано мовою, фіксує знання про світ, що оточує людину, є важливим чинником її самоусвідомлення, дає їй змогу виразити своє ставлення до навколишньої дійсності.

Повітря не треба захоплювати, «заковтувати», процес дихання повинен регулюватися таким чином, щоб повітря надходило через ніс, нагріваючись і очищаючись. Якщо доводиться робити вдих ротом, слизова оболонка глотки пересихає, запалюється, голос грубіє. Багато обмежуються неглибоким вдихом, але нам буде потрібно вся ємність легенів, тобто доведеться перейти до дихання черевного або проміжного типу – поверхневе дихання (грудного типу) в процесі мовлення загрожує спазмами, особливо якщо підняті плечі. Правильне дихання характеризується розтягуванням черевних м'язів на вдиху: видимим наповненням черевної порожнини. [4].

Ось саме з цього моменту і виникає питання: «Що ж тоді таке

правильне мовне спілкування? І яким воно повинно бути? » Про те, що говорити треба не просто докладно і правильно, але і красиво, прописна істина.

Але мало хто може похвалитися тим, що його вчили мистецтву красномовства і що він ним володіє. Такий предмет, як риторика, викладають далеко не у всіх школах, а якщо і включають його в програму, то часто не можуть знайти хороших вчителів. Попросту кажучи, гарна мова для більшості людей – це те, чого вони нібито повинні вчитися, але не знають, як і де це можна зробити. Ми вирішили присвятити цикл статей цієї важливої теми – риториці, як вмінню правильно і красиво говорити [1].

По-перше, йому притаманний високий ступінь оперативності. У програмах усного мовлення вдається використовувати найсвіжішу загальнополітичну і військову інформацію.

По-друге, усного вішання властивий високий ступінь конкретності. Воно спрямоване на порівняно невелику, строго певну аудиторію, що дозволяє використовувати в програмах конкретні факти, приклади та події з життя протистоять частин і підрозділів противника.

По-третє, сприйняття передач усного вішання не вимагає використання спеціальних технічних засобів [1].

Ділова риторика – це область людської культури, що включає в себе науку, мистецтво і живе людське практику переконливої й ефективної промови в різних жанрах ділового спілкування.

Ділова риторика є прикладним напрямком загальної риторики. Як відзначають дослідники, ділова риторика відрізняється від всіх інших приватних риторик тим, що розглядає сферу міжособистісних відносин в соціальному аспекті. Виникнення даного напрямку в рамках загальної риторики – явище не випадкове [3].

Необхідно всіляко пропагувати ідею усного публічного дебатування суспільно значущих проблем, а так само пропагувати риторичні норми і навчати дебатування, починаючи зі школи.

Оратор – не актор, що не читець-декламатор. Від його виступу не потрібно акторська майстерність, все, що потрібно, – це говорити чітко і осмислено, вимова не має сильно відхилятися від загальноновживаного, голос повинен бути звучним. Потужність звучання, виділення смислових моментів, відтінки мови, резонування – все повинно відповідати ситуації. Але найважливіше плавність мови. Відомі оратори, які користувалися великим успіхом, незважаючи на мовні дефекти, які компенсувалися особистісної силою і змістом сказаного.

Багато ораторів набувають звичку підкреслювати закінчення фрази, підвищуючи голос і розтягуючи останні слова, хоча б і не настільки значущі. Невірна фразування найчастіше пояснюється прагненням точніше сформулювати наступний пасаж.

Звісно ж, що це найважливіша суспільна задача сьогодення, сьогоднішнього дня,

рішення якої дозволить сформувавши в суспільстві справді демократичний клімат, призведе до формування громадянської відповідальності громадян за свою країну, за власне рішення на виборах або референдумі, буде сприяти формуванню уваги й інтересу до чужої думки, формуванню політичної та міжособистісної толерантності, яка так необхідна нашому суспільству.

1. Войченко Н.В. Кодекс чести оратора или Об искусстве публичных выступлений. «Журналист», М., 2008. 38 с.

2. Гойхман О.Я. Научно-практические проблемы обучения речевой коммуникации студентов – нефилологов. «Журналист», М., 2000. 130 с.

3. Жаринова Т.О. Нужна ли Риторика Современному Обществу. «Самиздат», М., 2005. 125 с.

4. Мазур Т.В. Профессионально ориентированная риторическая подготовка студентов-юристов в вузе. «Самиздат», Л., 2001. 150 с.

Лобода Ганна

здобувачка вищої освіти 1-го курсу,
група ЮД-046, юридичний факультет

Леонова Наталія Валеріївна

к. філол. н., доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ВЗАЄМОДІЯ МОВНИХ І МЕНТАЛЬНИХ СТРУКТУР У ФОРМАТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ

Українське суспільство протягом тривалого часу зазнавало тотальної послідовної денаціоналізації, що призвело до деформації національної свідомості українців, яка, як відомо, є стрижнем будь-якої нації, її потужним внутрішнім феноменом, а позбавлений національної свідомості народ не може створити національної держави.

Пригадаймо, що державотворчі невдачі українців значною мірою визначалися низьким рівнем національної свідомості. Визначальним чинником у формуванні національно свідомої особистості була і залишається рідна мова. Відтак одним з основних завдань чи не кожної нормативної гуманітарної і негуманітарної дисципліни, яка викладається в Україні, є формування світогляду особистості майбутнього фахівця. Національна свідомість, будучи феноменом історично складним, багатоплановим і неоднозначним у своїх виявах, була і залишається предметом особливого зацікавлення соціологів, етнологів, політологів.

Цікавим для студентів буде розбір молодіжного сленгу, який тривалий